

Maaailman- kaupparehti

2/2009
+repu-tite

LUOMUPUUVILLAN MATKA PELLOLTA PAIDAKSI

REILUN KAUPAN MARKKINAT 15.-16.5.
YLIVIESKAN LIIKUNTAKESKUKSESSA

VAATTEET & AATTEET

Puuvillaa kerätään käsin.

Lannoitteet tulevat omasta takaa.

Luomupuuvillan synty

Teksti ja kuvat: Heidi Heikkinen

1 Agrocelin veljelijöiden Reilun kaupan luomupuuvillapello Intian Gujaratissa. Luomupuuvillan viljelyssä torjunta-aineina käytetään mm. neem-öljyä, mausteita ja lehmänvirtsaa, lannoitteet tulevat omasta kompostista. Viljelmillä on käytössä viljelykierto eli puuvillasatojen lomassa viljellään mm. vehnää, mausteita ja sokeriruokoa, jolloin maaperä pysyy rikkaana. Viljelyä valvovat ulkopuolisen sertifiointitahon edustajat, jotka tekevät tarkastuksia viljelmille.

2 Luomupuuvillan viljelyssä ympäristönäkökulma otetaan laajasti huomioon. Koska torjunta-aineita ei tarvita, luomupuuvillan viljelyssä syntyy 2,5 tonnia vähemmän hiilidioksidipäästöjä jokaista hehtaaria kohden kemialliseen viljelyyn verrattuna. Myös erilaiset vedensäästömenetelmät ovat vähentäneet keinokastelun tarvetta jopa 60 %. Intialaisilla perhevilmillä puuvilla kerätään käsin, usein koko kylän viljelijöiden yhteistyönä, toisin kuin suurtiloilla.

Kerättyä puuvillaa pienviljelmältä.

Viljelijä Varmora Bravin Bhi on tyytyväinen luomuun.

3 Tilan siirtymäaika luomuviljelyyn on 2–3 vuotta. Gujaratilaisen viljelijän Varmora Bravin Bhin mukaan sadot pienenevät noin 10–15 %, mutta ne on mahdollista pidemmällä ajalla saada nousemaan lähes tasolle kuin kemiallisten lannoitteiden kanssa. Bhi itse ei pitänyt satojen laskua merkittävänä, koska tärkeintä hänen mukaansa ovat terveysnäkökohdat sekä se, että kemiallisten torjunta-aineiden ja lannoitteiden pois jättäminen pienentää kuluja todella paljon, jopa yli 50 %!

Selvitystyötä puuvillan käsittelytehtaalla.

4 Heidi Heikkinen selvitti Maailmankauppojen intialaisten käsityö-yhteisöjen ympäristövaikutuksia pari vuotta sitten. Tällöin hän huomasi, että ketjun viimeinen vaihe eli itse tuotteen valmistus ei aiheuta suuriakaan ympäristövaikutuksia, koska ompelu ja viimeistely tehdään käsin tai polkuompelukonein. Vaikutukset syntyvät jo aiemmin, mm. viljelyssä, värjäyksissä sekä kuljetuksissa ja tämän vuoksi tuotteen koko kaaren ja raaka-aineiden alkuperän tiedostaminen on tärkeää. Hankaluutena näyttää olevan se, että pienillä toimijoilla, kuten järjestöillä, ei ole taloudellisia resursseja tai ammattimaista henkilökuntaa laajaan selvitystyöhön ja suur yrityksillä taas ei ole tahtoa uhrata rahaa ja aikaa näihin asioihin.

Laajemmin luomupuuvillan matkasta pellolta paidaksi osoitteessa www.karmashop.fi

Selvitystyö herätti kiinnostusta.

Vaikuttava valinta

Mikä painaa vaateostoksilla eniten: hinta, laatu, tuotteen alkuperä? Kaksi vaikuttajaa Haapavedeltä kertoo omista periaatteistaan.

JANNE KOLLIN

Janne Kollin, järjestelmäsi-
antuntija ja vihreä vaikuttaja
kertoo ostavansa vaatteita äärim-
mäisen harvoin. Vain äärimmäi-
set syyt ajavat hänet vaatekaup-

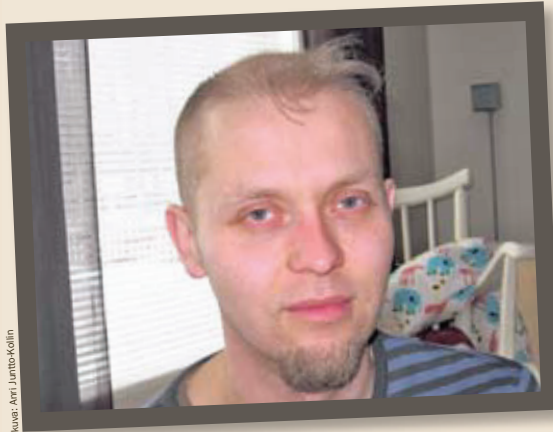
paan. Viimeisen hankintansa hän teki vuosi sitten Helsingissä.

”Yritin keskustan liikkeistä löytää reilun kaupan farkkuja tai luomupuuvillaisia farkkuja. Valittavasti silloin tarjonta oli onnetonta ja ostin tavalliset farkut”, Janne muistelee. Kuukausi sitten hän etsi itselleen uusia lenkkito-

suja ja havaitsi niiden olevan kiinalaista alkuperää. Hän päätti kuitenkin luottaa siihen, että hyvämaineinen eurooppalainen yritys pitää edes kohtalaisesti huolta työntekijöidensä hyvinvoinnista ja osti kengät.

”Minusta on noloa, kun me hyvän elintason omaavat ihmiset ostamme vaatteita, joihin vaatteiden tekijöillä ei ole varaa edes kuukauden palkkiaan”, harmittelee Janne. Reilun kaupan vaatteita on vielä huonosti saatavilla. Niitä odotellessaan

Janne valitsee kotimaisia, eurooppalaisia ja tunnetun valmistajan teettämiä tuotteita. Hän uskaltaa myös sanoa ei. ”Viime viikolla veljeni yritti antaa minulle tuliaiseksi paidan minkä hän oli ostanut Thaimaan katumarkkinoilta. Kieltäydyin ottamasta tuliaista vastaan, koska sen alkuperä ja mahdolliset myrkyttyneet herättivät liikaa kysymyksiä. Paita oli kyllä harmittavan hyvännäköinen”, Janne kertoo.

Kuva: Anu Ainasoja

ANTTI-JUSSI VAHTEALA

Talousjohtaja Antti-Jussi Vahteala Haapavedeltä kiinnittää vaatehankinnoissaan eniten huomiota laatuun ja hintaan. Laadusta hän on valmis maksamaan. Hyvä laatu tarkoittaa usein myös pitkää käyttöikää. Vaatteen on luonnollisesti myös istuttava hyvin ja oltava käyttötarkoitukseen sopiva.

Säänkestävyys esimerkiksi ohjaa ulkoiluvaatteiden valintaa. ”Pyrin ostamaan kotimaisia tuotteita ja sama pätee vaatteiden kohdalla. Yleensä tiedän myös ostamieni vaatteiden tuotantotavat, joten voin sanoa olevani eettinen kuluttaja”, hän summaa. Näitä periaatteita Antti-Jussi noudattaa lähes poikkeuksetta. Joskus tulee tehtyä heräteostoja, mutta nykyisin vähemmissä määrin.

Anu Ainasoja

